

Összefoglaló
az Európai Unió Bírósága szellemi tulajdont érintő ügyekben hozott ítéleteiről

2013/I. negyedév

SZABADALMI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-414/11. sz. előzetes döntéshozatali ügy – *főtanácsnoki indítvány*¹

A kérdést előterjesztő bíróság: Protodikeio Athinon (Görögország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Daiichi Sankyo Company Limited és Sanofi-Aventis Deutschland GmbH

Alperes: DEMO

Tényállás:

A Daiichi Sankyo gyógyszeriparban tevékenykedő japán cég a LEVOFLOXACIN HEMIHYDRATE nevű anyagra vonatkozó nemzeti szabadalom jogosultja (a szabadalom elsőbbségi napja: 1986. június 20.), amely anyagot a „TAVANIC” nevű gyógyszerkészítmény hatóanyagaként használják. [Az anyag oltalmát kiegészítő oltalmi tanúsítvány (a továbbiakban: KOT) biztosította 2011. november 21-ig.] A Sanofi-Aventis német cég engedéllyel rendelkezik az említett anyagot tartalmazó gyógyszerészeti termékek kizárólagos hasznosítására. Az általa ellenőrzött görög Sanofi-Aventis AEBE a görög piacon forgalomba hozta a „TAVANIC” terméket a Nemzeti Gyógyszerészeti Intézet (NGYI) engedélye alapján. A DEMO görög gyógyszerészeti társaság az NGYI-től engedélyt kapott olyan generikus gyógyszerkészítmény forgalomba hozatalára, amelynek hatóanyaga a LEVOFLOXACIN HEMIHYDRATE. A DEMO a terméket TALERIN néven vezette be a piacon.

A felperesek jogszerű érdekeikre hivatkozva kérik, hogy a KOT határidejének lejártáig tiltsák meg az alperes számára az említett hatóanyagot tartalmazó termékek előállítását, hasznosítását.

A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a jogvita eldöntése attól függ, hogy a Daiichi Sankyo szabadalma csupán a gyógyszerkészítmény gyártási eljárására terjed-e ki, vagy pedig magában foglalja magát a hatóanyagot (gyógyszerkészítményt) is. A második esetben elegendő lenne, ha az alapeljárás felperesei bizonyítanák, hogy a „TAVANIC”-nak és a „TALERIN”-nek ugyanaz a hatóanyaga. Ha viszont az oltalom tárgya az eljárás, akkor az a tény, hogy mindkét gyógyszernek ugyanaz a hatóanyaga, mindössze annyit jelentene, hogy vélhetően a generikus gyógyszert a szabadalmazott eljárással gyártják, és így a DEMO csak akkor tudja megdönteni e vélelmet, ha bizonyítja, hogy a termékét valamely más eljárással gyártja.

Görögországban a gyógyszerkészítmények 1992. október 7-e előtt nem voltak szabadalmazhatóak (kizárólag a gyártási eljárásra vonatkozó találmányokra adtak oltalmat), ennek megfelelően a felperesnek 1986-ban adott oltalom kezdetben nem terjedt ki magára a hatóanyagra. A nemzeti bíróság véleménye szerint ez azonban nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a gyógyszerkészítményeknek a TRIPS Megállapodás 27. cikke szerinti szabadalmazhatósága azt jelenti, hogy a kérdéses hatóanyagra – az említett megállapodás

¹ A főtanácsnoki indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=133229&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1143269>

hatálybalépésétől kezdve – a felperes szabadalmának oltalma kiterjedjen. (Ebben a kérdésben a görög bíróságok ítélkezési gyakorlata nem egységes.)

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A TRIPS Megállapodás szabadalmazható találmányok körét meghatározó 27. cikke² olyan területnek tekinthető-e, amely elsődlegesen továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik, és – igenlő válasz esetén – a tagállamok szabadon tulajdoníthatnak-e vagy sem közvetlen hatályt az említett rendelkezésnek, valamint, hogy a nemzeti bíróság – a saját nemzeti szabályozásában meghatározott feltételek mellett – közvetlenül alkalmazhatja-e az említett rendelkezést?

2. A TRIPS Megállapodás 27. cikke értelmében képezhetik-e szabadalom tárgyát azok a vegyipari és gyógyszeripari termékek, amelyek megfelelnek a tanúsítvány megszerzése feltételeinek, és – igenlő válasz esetén – ezek milyen szintű oltalmat élveznek?

3. A TRIPS Megállapodás 27. és 70. cikke értelmében kiterjed-e a TRIPS Megállapodás alkalmazásában bármely szabadalomra előírt oltalom azokra a szabadalmakra, amelyek az 1973. évi Müncheneri Egyezmény 167. cikke (2) bekezdésében meghatározott fenntartás hatálya alá tartoznak, és amelyek megadására 1992. február 7. előtt, azaz a megállapodás hatálybalépését megelőzően került sor, valamint amelyek gyógyszeripari termékekre vonatkozó találmányra vonatkoznak, tekintettel arra, hogy az oltalom a szóban forgó fenntartás miatt kizárólag a termékek előállítására szolgáló eljárásra terjed ki, és igenlő válasz esetén mi ezen oltalom tárgya és mekkora annak terjedelme: azaz az említett megállapodás hatálybalépését követően oltalmat élveznek-e e gyógyszeripari termékek vagy az oltalom továbbra is kizárólag az előállításukra szolgáló eljárásra terjed-e ki, illetve a tanúsítvány megszerzése iránti kérelem tartalma szerint különbséget kell-e tenni, azaz a szerint, hogy a találmány és az ahhoz kapcsolódó elvárások leírásából az derül ki, hogy a kérelem tárgya kezdettől fogva a termék, az annak előállítására szolgáló eljárás, avagy mindkettő oltalmának megszerzésére irányul?

Főtanácsnoki indítvány:

Elsődleges javaslat: A TRIPS Megállapodás 27. cikke, amely meghatározza a szabadalmi oltalom terjedelmét, olyan területre tartozik, ahol elsődlegesen továbbra is a tagállamok rendelkeznek hatáskörrel. Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett többi kérdéstről nem szükséges határozni.

Másodlagos javaslat: Amennyiben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a TRIPS Megállapodás 27. cikke olyan területre tartozik, ahol az elsődleges hatáskör az Uniót illeti meg, és ennek folytán magának a Bíróságnak a feladata eldönteni, hogy a rendelkezésnek

² 1. A 2. és 3. pontokban foglalt rendelkezések fenntartásával, a technika bármely területén létrehozott, akár termékre, akár eljárásra vonatkozó bármely találmány szabadalmazható, feltéve, hogy új, feltalálói tevékenységen alapul és iparilag alkalmazható. A 65. Cikk 4. pontjában, a 70. Cikk 8. pontjában és a jelen cikk 3. pontjában foglaltak fenntartásával, a szabadalmak engedélyezése és a szabadalmi jogok gyakorlása független a feltalálás helyétől, a műszaki területtől és attól, hogy a terméket importálják vagy belföldön állítják elő.

2. A Tagok kizárhatják a szabadalmi oltalomból azokat a találmányokat, amelyeknek kereskedelmi hasznosítását területükön a közrend vagy a közérdekek megővése érdekében meg kell akadályozni, beleértve az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség megővését vagy a környezet komoly károsodásának elkerülését, feltéve, hogy az ilyen kizárás nem pusztán azért történik, mert a hasznosítást belső jogszabályok tiltják.

3. A Tagok emellett kizárhatják a szabadalmi oltalomból:

a) az emberek vagy állatok kezelésére szolgáló diagnosztikai, gyógyászati és sebészeti eljárásokat;

b) azokat a növényeket és állatokat, amelyek nem mikroorganizmusok és a növények vagy állatok előállítására szolgáló, lényegében biológiai eljárásokat, melyek eltérnek a nem-biológiai és mikrobiológiai eljárásoktól. A Tagok biztosítják azonban a növényfajták oltalmát szabadalommal, vagy hatékony *sui generis* rendszerrel vagy ezek bármely kombinációjával. A jelen alpont szerinti rendelkezéseket a WTO Egyezmény hatálybalépését követő négy év elteltével felül kell vizsgálni. [TRIPS Megállapodás 27. cikk]

van-e közvetlen hatálya vagy sem, a Bíróságnak azt kell megállapítania, hogy a TRIPS Megállapodás 27. cikkének nincs közvetlen hatálya.

Harmadlagos javaslat: Amennyiben a Bíróság úgy véli, hogy a TRIPS Megállapodás 27. cikke – és ezzel összefüggésben a Megállapodás 70. cikke – közvetlenül alkalmazandó, a Bíróságnak a következő megállapításra kell jutnia. Önmagában a TRIPS Megállapodás hatálybalépése nem járt azzal a jogkövetkezéssel, hogy azok a személyek, akik azon szabályozás alapján, amely nem tette lehetővé a gyógyszerkészítmények szabadalmazhatóságát, a gyógyszerek gyártási eljárására tekintetében rendelkeztek szabadalmi jogokkal, magára a termékre nézve is megszerezték volna a szabadalmi oltalmat, ideértve azt az esetet is, amikor az eljárási szabadalomra vonatkozó szabadalmi bejelentés időpontjában maga a termék tekintetében is igényelték az oltalmat.

C-11/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem³

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundespatentgericht (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Bayer CropScience AG

Alperes: Deutsches Patent- und Markenamt

Tényállás:

A felperes európai szabadalom (alapszabadalom) jogosultja. A szabadalmi oltalom alatt álló izoxadifen esetében úgynevezett védőanyagról van szó, egy olyan anyagról, amelyet a növényvédő szerhez adnak hozzá abból a célból, hogy kiküszöböljék vagy csökkentsek a növényvédő szer által egyes növényekre gyakorolt fitotoxikus hatásokat. A felperes növényvédő szerekre vonatkozó KOT kiadását kéri az „Izoxadifen és annak sói és észterei” elnevezésű termékre. Kérelmét a 2003. március 21-én kiadott, a MaisTer elnevezésű növényvédő szer forgalomba hozatalára vonatkozó ideiglenes engedélyre alapozta. Ez az engedély a MaisTer hatóanyagaiként a foramszulfuron, izoxadifen (védőanyag) és jodoszulfuron kémiai vegyületeket jelöli meg.

A német hivatal azzal az indokkal utasította el a KOT iránti kérelmet, hogy az ideiglenes engedély nem elegendő a tanúsítvány kiadásához, továbbá a kérelem csak egyetlen hatóanyagra vonatkozik, engedélyezni azonban egy hatóanyag-kombinációt engedélyeztek.

A felperes keresetet indított a határozattal szemben, amelyben rámutatott arra, hogy az Európai Bíróság időközben több olyan határozatot hozott, amelyek már nem igazolják az elutasítási okok fenntartását. Ezt a jogorvoslati kérelemmel kapcsolatban eljáró nemzeti bíróság jogi iránymutatásban erősítette meg, rámutatott azonban arra, hogy a kérelem más okokból adott esetben elutasítható. A védőanyag esetében nem hatóanyagról és így nem a 1610/96 rendelet értelmében vett termékről van szó, mivel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK rendelet kifejezetten különbséget tesz a hatóanyagok, a védőanyagok és a kölesönhatás-fokozók között. Ez – álláspontja szerint – azt jelenti, hogy a védőanyagokra nem adható oltalmi tanúsítvány.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Úgy kell-e értelmezni a növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának bevezetéséről szóló 1610/96/EK rendelet 3. cikke (1) bekezdésében⁴ és 1. cikkének 8. pontjában⁵ szereplő

³ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=134641&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1065652>

termék, valamint 1. cikkének 3. pontjában⁶ szereplő hatóanyag fogalmát, hogy a védőanyag is e fogalmak alá tartozik?

SZERZŐI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-521/11. sz. előzetes döntéshozatali ügy – főtanácsnoki indítvány⁷ (2013.03.07.)
Tárgy: magáncélú másolás, méltányos díj visszatérítésének lehetősége

A kérdést előterjesztő bíróság: Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Amazon.com International Sales Inc. és társai

Alperes: Austro-Mechana

Tényállás:

Ezen eljárás ugyanis egy, rögzítésre alkalmas adathordozók internetes forgalmazása területén működő nemzetközi csoport és egy szerzői jogi közös jogkezelő szervezet között, a 2001/29 irányelv által a szerzői jogi védelemben részesülő művek felhasználása ellenében fizetendő ellentételezésként előírt „méltányos díjazás” tárgyában létrejött jogvitára vonatkozik. Az alapeljárásban felperes szervezet, Austro Mechana, egy közös jogkezelő szervezet, amely Ausztriában, e minőségben és egyéb külföldi és osztrák jogkezelő szervezetekkel kötött szerződések alapján különösen az üres kazetta jogdíj beszedésére jogosult jogalany.

Az alperes társaságok az Amazon csoport társaságai, valamennyien a rögzítésre alkalmas kép vagy hanghordozók internetes kereskedelme területén működő nemzetközi Amazon csoporthoz tartoznak.

Az Austro Mechana keresetet indított az Amazon csoport társaságaival szemben az Ausztriában 2002 és 2004 között forgalomba hozott adathordozók után fizetendő méltányos díj egyetemleges megfizetése iránt, illetve kérte, hogy az Amazon csoport társaságait kötelezzék az Ausztriában forgalomba hozott adathordozókra vonatkozó számviteli információk benyújtására.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A 2001/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „méltányos díjazásról” van-e szó akkor, ha:

a) a 2001/29/EK irányelv 2. cikke értelmében vett jogosultakat kizárólag közös jogkezelő szervezet útján érvényesíthető jogosultság illeti meg a méltányos díjra azzal szemben,

⁴ A termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján

a) a termék hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll;

b) a termék növényvédő szerként történő forgalomba hozatalát engedélyezték a 91/414/EGK irányelv 4. cikke vagy annak megfelelő nemzeti jogszabályalapján;

c) a termékre még nem adtak tanúsítványt;

d) a b) pontban említett engedély a termék növényvédő szerként történő forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély.

[3. cikk (1) bekezdés]

⁵ "termék": a 3. pontban meghatározott hatóanyagok, vagy egy növényvédő szer hatóanyagainak kombinációja. [1. cikk 8. pont]

⁶ "hatóanyagok": anyagok vagy mikroorganizmusok, beleértve a vírusokat is, amelyek általában vagy meghatározott módon hatást fejtenek ki káros szervezetek ellen; vagy a növényeken, növényi részekben vagy növényi termékeken. [1. cikk 3. pont]

⁷ A főtanácsnoki indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=134581&pageIndex=0&doclang=HU&mode=lst&dir=&oc=c=first&part=1&cid=145360>

aki a műveik többszörözésére alkalmas adathordozót belföldön elsőként hozza forgalomba visszterhesen, kereskedelmi céllal,

- b) e jogosultság nem függ attól, hogy a forgalomba hozatalra közbenső értékesítők, természetes vagy jogi személyek részére nem magáncélú felhasználás céljából vagy természetes személyek részére magáncélú felhasználás céljából kerül-e sor,
- c) azt a személyt, aki az adathordozót a jogosult beleegyezésével használja többszörözésre, vagy azt a végső fogyasztók részére történő értékesítés előtt újra exportálja, a jogkezelő szervezettel szemben a díjazás visszatérítéséhez való jog illeti meg?

2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

2.1) a 2001/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett „méltányos díjazásról” van-e szó akkor, ha az első kérdés a) pontja szerinti jogosultság csak az adathordozót magáncélú többszörözésre használó természetes személyek részére történő forgalomba hozatal esetén áll fenn?

2.2) A második kérdés 2.1 alkérdésére adandó igenlő válasz esetén: a természetes személyek részére történő forgalomba hozatal esetén azt kell-e feltételezni az ellenkező bizonyításáig, hogy a természetes személyek az adathordozót magáncélú többszörözésre fogják felhasználni?

3) Az első kérdésre vagy a második kérdés 2.1) alkérdésére adandó igenlő válasz esetén: levezethető-e a 2001/29/EK irányelv 5. cikkéből vagy az uniós jog valamely más rendelkezéséből, hogy a jogkezelő szervezet által érvényesítendő, méltányos díjazásra való jogosultság nem áll fenn akkor, ha a jogkezelő szervezetet törvény kötelezi arra, hogy a bevétel felét ne a jogosultaknak fizesse ki, hanem azt szociális és kulturális intézményekre fordítsa?

4) Az 1. vagy a 2.1 kérdésre adandó igenlő válasz esetén: ellentétes-e a 2001/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával vagy az uniós jog valamely más rendelkezésével a közös jogkezelő szervezet által érvényesítendő, méltányos díjazásra való jogosultság, ha az adathordozó forgalomba hozatala ellenében valamely másik tagállamban – jóllehet alkalmasint az uniós joggal ellentétes jogalapon – már sor került a méltányos díj megfizetésére?

Paolo Mengozzi főtanácsnok indítványa:

A főtanácsnok véleménye szerint a Bíróságnak a feltett kérdéseket a következőképpen kellene megválaszolnia (a kérdések sorrendjében):

1) A 2001/29/EK irányelv értelmében vett méltányos díjazásról van szó, ha:

a) a 2001/29/EK irányelv 2. cikke értelmében vett jogosultakat kizárólag – az egyes jogosultakat képviselő – közös jogkezelő szervezet útján érvényesíthető jogosultság illeti meg a méltányos díjra megkülönböztetés nélkül azzal szemben, aki a műveik többszörözésére alkalmas anyagi hordozót belföldön elsőként hoz forgalomba kereskedelmi céllal és visszterhesen, és

b) a nemzeti jogszabály rendelkezik egyrészt a méltányos díjazás megfizetése alóli előzetes mentesség lehetőségéről olyan jogalanyok, természetes vagy jogi személyek tekintetében, amelyekről objektív – akár pusztán jelzésszerű – tényezők alapján ésszerűen feltételezhető, hogy az anyagi hordozókat a méltányos díjazás megfizetésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozó céloktól nyilvánvalóan eltérő céllal vásárolják, másrészt az ezen méltányos díjazás utólagos visszatérítéséhez való jog általános lehetőségéről minden olyan esetben, amikor bizonyítást nyer, hogy az anyagi

hordozó használata nem tekinthető olyan cselekménynek, amely hátrányt okozhat az érintett mű szerzőjének.

2) Az első kérdésre javasolt válasz fényében úgy vélem, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre nem szükséges válaszolni. Amennyiben a Bíróság a válaszádat szükségesnek ítélné, úgy azt javaslom, hogy az alábbi módon válaszoljon:

2.1) A 2001/29/EK irányelv értelmében vett méltányos díjazásról van szó, ha a méltányos díjra való jogosultság csak az anyagi hordozót magáncélú többszörözésre használó természetes személyek részére történő forgalomba hozatal esetén áll fenn; és

2.2) a természetes személyek részére történő forgalomba hozatal esetén azt kell feltételezni az ellenkező bizonyításáig, hogy a természetes személyek az anyagi hordozót magáncélú többszörözésre fogják használni. A méltányos díjazás megfizetésére vonatkozó kötelezettség alóli előzetes mentesség vagy a megfizetett összeg esetleges visszatérítése céljából tudni kell bizonyítani, hogy a természetes személy az anyagi hordozót olyan célból vásárolta, amely nyilvánvalóan eltér a magánmásolatok készítésétől vagy az anyagi hordozónak a méltányos díjazás megfizetésére vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozó egyéb céllal történő használatától.

3) A 2001/29/EK irányelvből nem következik, hogy nem áll fenn a méltányos díjazás iránti jog olyan nemzeti jogszabály esetén, amely akként rendelkezik, hogy a méltányos díjazás megfizetéséből származó bevétel egésze – egyik fele közvetlen kompenzáció, másik fele pedig közvetett kompenzáció formájában – a szerzőket illeti meg. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak értékelése, hogy a nemzeti jogszabálynak az alapeljárásban való alkalmazása ténylegesen a szerzőknek nyújtandó közvetett kompenzáció formáinak minősül-e, ha igen, milyen mértékben, és nem valósít-e meg a szerzők egyes csoportjai közötti hátrányos megkülönböztetést.

4) Amennyiben a megtérítendő hátrány valamely tagállam területén keletkezett, nem ellentétes a 2001/29/EK irányelv rendelkezéseivel a méltányos díjazás iránti jog e tagállamban, ha az anyagi hordozó forgalomba hozatala ellenében valamely másik tagállamban már sor került egy hasonló díj megfizetésére. A díjfizetés helye szerinti tagállam feladata, hogy lehetőséget biztosítson a méltányos díjazás megfizetésére nem köteles személyek számára a méltányos díjazás címén jogalap nélkül megfizetett összegek – esetlegesen a nemzeti bíróságok előtt indított kereset útján történő – sikeres visszatérítésére.

C-607/11. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet⁸ (2013.03.07.)

Tárgy: A televíziós műsorsugárzó szervezetek műsorainak internetes továbbközvetítése.

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division) (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: ITV Broadcasting Ltd. és társai

Alperes: TVCatchup Ltd. (TVC)

⁸ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=134604&pageIndex=0&doclang=HU&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=144764>

Tényállás:

A felperesek kereskedelmi televíziós műsorsugárzó szervezetek, amelyek a nemzeti jog alapján szerzői jogokkal rendelkeznek a saját televíziós műsoraik tekintetében, valamint az adásaikban szereplő egyéb elemek és filmalkotások tekintetében.

A TVC televíziós adások internetalapú közvetítési szolgáltatását kínálja. Ezen szolgáltatások lehetővé teszik azon felhasználók számára, akik jogosultak az eredeti adásjelhez hozzáférni saját televíziós készülékük vagy hordozható számítógépeik használata révén, hogy interneten keresztül „élőben” vehessék térítésmentesen a televíziós műsorokat, beleértve az alapeljárás felperesei által sugárzott televíziós műsorokat is.

A TVC által használt bejövő adásjelek a felperesek által közvetített normális földi és műholdas műsorszolgáltatási jelek. A TVC által kínált csatornák csak akkor tárgyai további feldolgozásnak, ha legalább egy felhasználó igényli a szóban forgó csatornát. Valamely adott csatornára vonatkozó kérelem hiányában nem foglalkoznak a jellel. Következésképpen egy egyéni felhasználó a címzettje az egyéni adatállománynak, és nem felhasználók csoportja.

Az alapeljárás felperesei keresetet indítottak a TVC ellen műsoraikon és filmalkotásaikon fennálló szerzői jogaik megsértésének megállapítása iránt, arra hivatkozással többek között, hogy az a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdését sértő nyilvánosságához közvetítést valósít meg.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti, a művek vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánosságához közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására biztosított jog kiterjed arra az esetre, amikor:

- a) a szerzők engedélyezik műveik olyan földfelszíni, kódolatlan televíziós adásba foglalását, amelyet vagy a tagállam területén, vagy a tagállam valamely földrajzi területén belül történő vételre szántak;
- b) valamely harmadik fél (az eredeti műsorsugárzó szervezettől eltérő szervezet) olyan szolgáltatást nyújt, amelynek keretében az adás vételére kijelölt területen azok az egyéni előfizetők, akik jogszerűen vehetik az adást a saját otthonukban található televíziós vevőkészülékükkel, csatlakozhatnak e harmadik fél szerveréhez, és az internetes adatfolyam segítségével vehetik a sugárzott tartalmat?

2) Az első kérdés megválaszolása tekintetében jelentőséggel bír az, ha:

- a) a harmadik fél szervere minden előfizető részére kizárólag „egy adó – egy fogadó” kapcsolatot tesz lehetővé, amelynek során minden egyéni előfizető maga hozza létre a saját internetkapcsolatát a szerverrel, és a szerver által az internetre továbbított minden adatcsomag címzettje kizárólag egyetlen egyéni előfizető?
- b) az első kérdésre adott választ befolyásolja-e azon tény, hogy a továbbközvetítést reklámok finanszírozzák, és ezért annak haszonszerző jellege van.
- c) a közreműködő szervezet az eredeti műsorsugárzó szervezettől eltérő szolgáltatást nyújt, így az eredeti műsorsugárzó szervezettel közvetlenül verseng a nézőkért; vagy ha a reklámbevételek szempontjából közvetlen versenyben van az eredeti műsorsugárzó szervezettel?

Döntés:

A Bíróság először megvizsgálta a „közvetítés” fogalmának tartalmát, és arra a következtetésre jutott, hogy az alapügyben szóban forgó tevékenység a hatálya alá tartozik, tekintettel arra, hogy valamely földfelszíni televíziós adásba foglalt művek interneten keresztül történő továbbközvetítés révén történő rendelkezésre bocsátása az eredeti közvetítéstől eltérő specifikus technikai módon történik, azt az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése szerinti „közvetítésnek” kell tekinteni. Következésképpen az ilyen továbbközvetítés nem mentesülhet a továbbközvetített művek szerzőinek engedélye alól, ha nyilvánossághoz közvetítésre került sor.

Másodsorban, ahhoz hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti nyilvánossághoz közvetítés fogalma alá tartozzon, szükséges, hogy a védett művek ténylegesen a „nyilvánossághoz” kerüljenek közvetítésre. Ezen összefüggésben nem bír jelentőséggel az, hogy a potenciális címzettek a közvetített művekhez „egy adó – egy fogadó” kapcsolat révén férnek hozzá. Ezen technika ugyanis nem akadályozza meg azt, hogy nagyszámú személy férjen hozzá egyidejűleg ugyanazon műhöz.

A TVC ugyanakkor azt állítja, hogy a szóban forgó továbbközvetítés nem felel meg az *új nyilvánosság* feltételének. A TVC által megvalósított továbbközvetítés címzettjeinek ugyanis joga van az azonos tartalmú sugárzott műsorokat követni, televíziós készülékük használata révén. A Bíróság érvelése szerint azonban, mivel az alapeljárás olyan művek közvetítésére vonatkozik, amelyek földfelszíni műsorsugárzásba kerültek belefoglalásra, és amelyeket az interneten keresztül bocsátottak rendelkezésre, e közvetítések mindegyikét az érintett szerzőknek egyénileg és elkülönülten kell engedélyeznie, mivel mindegyiküket specifikus technikai feltételek mellett valósítják meg, a védett művek közvetítésének eltérő módját követve és mindegyiket a nyilvánosságnak szánják. Ilyen feltételek mellett nincs szükség az új nyilvánosság vizsgálatára.

Mindezekre tekintettel az első kérdésre és a második kérdés a) pontjára a Bíróság azt válaszolta, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az **magában foglalja a valamely földfelszíni televíziós adásba foglalt művek olyan továbbközvetítését,**

- **amelyet az eredeti műsorsugárzó szervezettől eltérő szervezet valósít meg,**
- amely az előfizetők rendelkezésére e szervezet által bocsátott internetes adatfolyam útján történik, melynek során az előfizetők a fenti szervezet szerverére csatlakozva foghatják a továbbközvetítést,
- **ha előfizetői az említett földfelszíni műsorsugárzás vételi területén találhatóak, és jogszerűen foghatják az adást televízió készülékükön.**

A második kérdés b) pontjára a Bíróság azt a választ adta, hogy az első kérdésre adott választ nem befolyásolja az a tény, hogy a továbbközvetítést reklámok finanszírozzák, és ezért annak haszonszerző jellege van. Mindazonáltal elismerte, hogy egy ilyen jelleg nem szükségszerűen elengedhetetlen feltétele a nyilvánossághoz közvetítés fennállásának.

A második kérdés c) pontjával kapcsolatban a Bíróság azt a választ adta, hogy nem következik sem a 2001/29 irányelvből, sem a Bíróság ítélkezési gyakorlatából, hogy szerzői jogi védelem alatt álló művek egyidejű továbbközvetítését vagy szukcesszív átvitelét megvalósító, egymással versenyben álló szervezetek közötti kapcsolat relevanciával bírna a feltett kérdéssel.

A döntés értelmében tehát a televíziós műsorsugárzó szervezetek megtilthatják műsoraik egy másik szervezet által, interneten történő továbbközvetítését. Ezen továbbközvetítés ugyanis, bizonyos feltételek mellett a művek „nyilvánossághoz közvetítésének” minősül, amelyet a szerzőknek engedélyezniük kell.

VÉDJEJYJOGRA ÉS FÖLDRAJZI ÁRUJELŐK OLTALMÁRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-561/11. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet⁹

A kérdést előterjesztő bíróság: Juzgado de lo Mercantil de Alicante (Spanyolország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Fédération Cynologique Internationale

Alperes: Federación Canina Internacional de Perros de Pura Raza

Tényállás:

A felperes a társaság neve és annak rövidítése (FCI) használatával kutyák tenyésztése és kiképzése, illetve kutyakiállítások szervezése osztályba tartozó közösségi védjegy jogosultja. Az alperes kutyák törzskönyvezése osztályba sorolandó spanyol nemzeti védjegy jogosultja, szintén a neve rövidítéséből eredő FCI elnevezéssel, ezen kívül hasonló közösségi védjegy jogosultja is lett. A felperes közösségi védjegyének bitorlása, valamint az alperesi védjegy törlése iránti kérelmeket terjesztett elő arra hivatkozva, hogy az alperes védjegyei összetéveszthetők az övével, ezért az alperes megsértette a felperes védjegyoltalomból eredő jogait. Az eljáró bíróság számára nem világos, hogy a 207/2009/EK rendelet¹⁰ 9. cikke (1) bekezdése¹¹ alkalmazásában a jogosult védjegye védelme érdekében felléphet-e azzal szemben, aki jogosultja egy másik, az előzővel összetéveszthető védjegynek, vagy ez utóbbi személy csak akkor lehet alanya védjegybitorlási keresetnek, ha a védjegyet korábban vagy egyidejűleg törlik. Ha a bíróság a spanyol gyakorlatban követett "lajstromozási mentesség" elvét fogadja el, a felperes kérelmét el kell utasítania, mert annak alapján nem lehet megtiltani az alperes számára a hatályosan lajstromozott közösségi védjegyének használatát. Erre tekintettel az eljáró bíróság azzal a kérdéssel fordul a Bírósághoz, hogy a jogosult fordulhat-e olyan harmadik személy ellen, aki olyan megjelölést használ, amely összetéveszthető, vagy ellenkezőleg, addig nem tiltható meg a másik védjegy használata, amíg azt nem törlik.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

⁹ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=134112&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc=c=first&part=1&cid=1073800>

¹⁰ a közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet

¹¹ A közösségi védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

a) a közösségi védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a közösségi védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a közösségi védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint a megjelölés és a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjeggyel;

c) a közösségi védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő árukhoz, illetve szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve, hogy a közösségi védjegy a Közösségben jó hírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a közösségi védjegy megkülönböztető képességét vagy jó hírnevét. [9. cikk (1) bekezdés]

Valamely **közösségi védjegy jogosultjának a 207/2009/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében biztosított kizárólagos joga kiterjed-e bármely harmadik személyre, aki olyan megjelölést használ, amely összetéveszthető vagy ellenkezőleg, ki kell zárni azt a harmadik személyt, aki ilyen, javára közösségi védjegyként lajstromozott megjelölést használ, ameddig a későbbi védjegyet nem törlik?**

Döntés:

A rendelet 9. cikkének (1) bekezdése nem tesz különbséget aszerint, hogy a harmadik személy közösségi védjegy jogosultja-e, vagy sem. Így e rendelkezés értelmében a közösségi védjegy jogosultjának kizárólagos joga van arra, hogy „harmadik személyekkel” szemben fellépjen a védjegyet esetlegesen sértő megjelölésnek gazdasági tevékenység körében az engedélye nélkül történő használatával szemben.¹² A rendelet belenyugvásról szóló rendelkezésének¹³ szövegéből az következik, hogy a belenyugvás megvalósulását megelőzően a közösségi védjegy jogosultja kérheti az OHIM előtt egy későbbi közösségi védjegy törlését, illetve ennek használata ellen felléphet egy közösségi védjegy bíróság előtt benyújtott védjegybitorlási kereset útján. A rendelet 9. cikkének (1) bekezdéséből és a rendelet általános rendszeréből az következik, hogy a közösségi védjegy jogosultjának lehetősége kell legyen arra, hogy e védjegy használatát megtilthassa valamely későbbi közösségi védjegy jogosultjának. Ezt a megállapítást nem teszi kétségessé az a körülmény, hogy valamely későbbi közösségi védjegy jogosultja ugyancsak kizárólagos joggal rendelkezik a rendelet 9. cikke (1) bekezdésének értelmében.

A rendelet rendelkezéseit az elsőbbség elvére figyelemmel kell értelmezni, amelynek értelmében a korábbi közösségi védjegy oltalma elsőbbséget élvez a későbbi közösségi védjeggyel szemben. Hangsúlyozni kell továbbá a védjegy alapvető rendeltetése megőrzésének szükségességét, amely abban áll, hogy garantálja a fogyasztók számára az áruk származásának feltüntetését. Márpedig ha valamely korábbi közösségi védjegy jogosultjának ahhoz, hogy megtilthassa harmadik személyeknek egy, a védjegyének rendeltetését sértő megjelölés használatát, meg kellene várnia azon későbbi közösségi védjegy törlését, amelynek a harmadik személy a jogosultja, a számára a rendelet 9. cikkének (1) bekezdése által biztosított oltalom jelentős mértékben gyengülne.

A rendelet 9. cikkének (1) bekezdését ezért úgy kell értelmezni, hogy **valamely közösségi védjegy jogosultjának a védjegyével azonos vagy ahhoz hasonló megjelölések gazdasági tevékenység körében történő használata bármely harmadik személynek történő megtiltásához való kizárólagos joga kiterjed az olyan harmadik személyre, aki valamely későbbi közösségi védjegy jogosultja, anélkül hogy ezen utóbbi védjegy előzetes törlésére lenne szükség.**

C-65/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – főtanácsnoki indítvány¹⁴

A kérdést előterjesztő bíróság: Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Leidseplein Beheer B.V., Henrikus Jacobus Marinus De Vries

¹² lásd analógia útján a C-488/10. sz. Celaya Empananza y Galdos Internacional ügyben 2012. február 16-án hozott ítélet 33. és 34. pontját

¹³ Ha a közösségi védjegy jogosultja öt egymást követő éven át eltúrte egy későbbi közösségi védjegynek a Közösségben történő használatát, noha tudomása volt e használatról, a továbbiakban korábbi védjegyére hivatkozva nem kérheti e későbbi védjegy törlését, továbbá nem léphet fel a későbbi védjegy használata ellen olyan áruk, illetve szolgáltatások tekintetében, amelyekkel kapcsolatban a későbbi védjegyet használták, kivéve, ha a későbbi közösségi védjegyet rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra. [54. cikk]

¹⁴ A főtanácsnoki indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=135470&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=1090744>

Alperes: Red Bull GmbH, Red Bull Nederland B.V.

Tényállás:

A Red Bull többek között a 32. osztályba tartozó áruk (alkoholmentes italok) tekintetében lajstromozott „Red Bull Krating-Daeng” Benelux-védjegy jogosultja 1983. július 11-ei bejelentési nappal. De Vries ugyanezen osztályba tartozó áruk vonatkozásában az 1983. július 14-én lajstromozott „The Bulldog” szó-/ábrás védjegy, az 1999. július 14-én lajstromozott „The Bulldog” szóvédjegy, valamint a 2000. június 15-én lajstromozott „The Bulldog Energy Drink” szó-/ábrás védjegy jogosultja.

A Red Bull kérelmezte a bíróságnál, hogy kötelezze De Vriest arra, hogy tartózkodjon a „Red Bull” szóvédjegyhez fűződő jogainak további megsértésétől, különösen a „Bull” szóelemet tartalmazó megjelöléssel ellátott energiaitalok előállításától és forgalmazásától. A jogorvoslati eljárás során a bíróság nem adott helyt De Vries azon érvelésének, miszerint a hasonló megjelölés használatát alapos ok indokolja, tekintettel arra, hogy a „The Bulldog” védjegy használata saját márkájának történetébe, valamint értékesítési és marketingstratégiájába illeszkedik, mivel a „The Bulldog” megjelölést már jóval a Red Bull védjegyének bejelentése előtt jóhíszeműen használta kereskedelmi névként.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a 89/104/EGK irányelv¹⁵ 5. cikkének (2) bekezdését¹⁶, hogy az e rendelkezés értelmében vett „**alapos ok**” – mint kimentési lehetőség – **akkor is fennállhat, ha a jóhírnevet élvező védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést az érintett harmadik személy, illetve személyek már az említett védjegy bejelentése előtt jóhíszeműen használta, illetve használták?**

Főtanácsnoki indítvány:

A Bíróság az Interflora-ügyben¹⁷ nemrég hozott ítéletében, az „alapos ok” fogalmát nem értelmezte kényszerítő oknak. Ez az ügy olyan internetes kulcsszóval történő hirdetésre vonatkozott, amely egy jóhírnévvel rendelkező védjegynek felel meg. A hirdetés anélkül kínálta a jóhírnévvel rendelkező védjegy jogosultja áruinak vagy szolgáltatásainak alternatíváját, hogy az említett védjegy jogosultja áruinak vagy szolgáltatásainak egyszerű utánzatát árulta volna, felhígulást vagy megfakulást okozott volna, vagy egyébként sértette volna ennek a védjegynek a funkcióit. Az ilyen használat főszabály szerint a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások ágazatában folyó egészséges és tisztességes verseny körébe tartozik, és ezért a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „alapos okból” történik.

A Bíróság azon ítélkezési gyakorlata is a mérlegelés mellett szól, miszerint az irányelvnek – általános jelleggel – az a célja, hogy egyensúlyba hozza a védjegyjogosult érdekeit, a védjegy alapvető funkciójának biztosítása érdekében, valamint a többi gazdasági szereplő azon érdekét, hogy olyan megjelölések álljanak rendelkezésükre, amelyek alkalmasak áruik és szolgáltatásaik jelölésére.

A védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdésében is megtalálható a mérlegelés. A jóhírnévvel rendelkező védjegy jogosultja ugyanis nem tilthatja meg a védjegy vagy az ahhoz hasonló megjelölések bármely használatát, hanem csak az olyan használatot, amely alapos ok nélkül sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy

¹⁵ a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK tanácsi irányelv

¹⁶ Bármelyik tagállam előírhatja továbbá, hogy a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki hozzájárulása nélkül gazdasági tevékenység körében a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használ az árujegyzékben szereplő árukhoz, illetve szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve, hogy a védjegy a tagállamban jóhírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét. [5. cikk (2) bekezdés]

¹⁷ A C-323/09. sz., Interflora és Interflora British Unit ügyben 2011. szeptember 22-én hozott ítélet 91. pontja

jóhírnevét. A tisztességtelen kihasználás vagy sérelem e tekintetben szorosan kapcsolódik az alapos ok hiányához. Ha ugyanis a megjelölés használata igazolható, akkor főszabály szerint nem lehet pejoratív módon tisztességtelennek minősíteni. Célszerűnek tűnik ezért az alapos ok vizsgálatát annak vizsgálatával összekötni, hogy a megjelölés használata tisztességtelenül kihasználja-e a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét. Ezt az adott ügy minden lényeges elemét figyelembe véve, átfogóan kell vizsgálni. A Bíróság e tekintetben elsősorban a védjegy jóhírnevének erősségét és a védjegy megkülönböztető képességének mértékét, az ütköző védjegyek közötti hasonlóság mértékét, valamint az érintett áruk és szolgáltatások jellegét és közelségük mértékét veszi alapul.¹⁸

A korábban már használt megjelölések bizonyos használati formáival szemben még akkor is fel lehet lépni, ha azok valamennyi körülményt figyelembe véve mégis alkalmasak arra, hogy alapos ok nélkül sértsék vagy tisztességtelenül kihasználják a jóhírnévvel rendelkező védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét. Ez az eset állhat fenn például akkor, ha a megjelölés bemutatása olyan benyomást kelt a fogyasztóban, amely igen közel áll a jóhírnévvel rendelkező védjegyhez. Az illetékes tagállami bíróságoknak részletesen figyelembe kell venniük ezeket a szempontokat annak vizsgálatakor, hogy valamely megjelölés használata alapos ok nélkül, tisztességtelenül kihasználja-e egy jóhírnévvel rendelkező védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.

A fentiekre tekintettel annak megítélésénél, hogy egy harmadik személy a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében alapos ok nélkül, tisztességtelenül kihasználja-e egy jóhírnévvel rendelkező védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét azáltal, hogy egy jóhírnévvel rendelkező védjegyhez hasonló megjelölést használ, e **harmadik személy javára kell figyelembe venni, ha a megjelölést már a jóhírnévvel rendelkező védjegy bejelentése vagy jóhírnevévé válása előtt jóhiszeműen használta más áruk és szolgáltatások vonatkozásában.**

C-49/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem

A kérdést előterjesztő bíróság: Úrad prumyslového vlastnictví (Cseh Köztársaság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: MF 7 a.s.

Alperes: MAFRA, a.s.

Tényállás:

A „Mláda fronta” napilapot 1945 óta adják ki a Cseh Köztársaságban, más kiadványokkal együtt, és a „mláda fronta”, valamint a rövidített „mf” megjelölést e tevékenységgel összefüggésben használták, és használják ma is. A kiadó a Mláda fronta vállalkozás (a továbbiakban: vállalkozás) volt, a „Mláda fronta” megjelölés 1991-ig semmilyen formában nem részesült oltalomban.

1990-ben a szerkesztőség tagjai létrehozták az alperesi jogelőd részvénytársaságot, amely megkezdte a „Mláda fronta DNES” napilap kiadását a vállalkozás helyiségeiben. 1990-ben a vállalkozás megállapodásban vállalta, hogy a napilap kiadásához szükséges feltételeket biztosítja, valamint hozzájárult ahhoz, hogy a részvénytársaság a maga számára kérje a „Mláda fronta DNES” napilap kiadási jogainak nyilvántartásba vételét. 1991-ben bővítették az eredeti üzleti megállapodások tartalmát. Az eredeti felek jogutódjai között ez az együttműködési rendszer 1993. április 30-ig állt fenn. Nincs adat az üzleti megállapodásokban szereplő szellemi tulajdonjogi rendszerről.

¹⁸ A C-252/07. sz. Intel Corporation ügyben 2008. november 27-én hozott ítélet 67-69. pontja, és a C-487/07. sz., L'Oréal és társai ügyben 2009. június 18-án hozott ítélet 44. pontja

1991. március 20-án a vállalkozás jogutódja bejelentést tett a „Mláda fronta” védjegyre vonatkozóan, amelyet 1991. július 28-án lajstromoztak. 1991. október 11-én az alperes jelentette be a „Mláda fronta DNES” és „MLÁDA FRONTA DNES” megjelöléseket, melyeket 1994. február 17-én lajstromoztak.

2012. szeptember 14-én a felperes kérelmet nyújtott be az alperesi védjegyek törlése iránt, melyet – többek között – arra az állításra alapított, hogy a védjegybejelentő nem jóhiszeműen járt el, amikor benyújtotta a védjegy lajstromozása iránti kérelmet. Az üzleti megállapodásokból ugyanis nem állapítható meg, hogy a „Mláda fronta” védjegy jogosultjának jogelődje hozzájárult a vitatott védjegyek lajstromozásához, mivel a megállapodásokban nem szabályozták az iparjogvédelmi jogok kérdését.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni a 2008/95/EK irányelv¹⁹ 3. cikke (2) bekezdése d) pontját²⁰, hogy **annak értékelésénél, hogy a védjegy bejelentője jóhiszeműen járt-e el**, csak a védjegy lajstromozása iránti kérelem benyújtása előtt, vagy benyújtásakor ismert körülmények relevánsak, vagy **a kérelem benyújtását követő körülmények felhasználhatók** annak **bizonyítására**, hogy a bejelentő jóhiszeműen járt el?

2. Általában minden olyan ügyre alkalmazni kell-e a C-414/99 – C-416/99. sz. egyesített ügyekben hozott ítéletet²¹, amelyben azt értékelik, hogy a védjegy jogosultja hozzájárult-e olyan magatartáshoz, amely kizárólagos jogainak gyengítését vagy korlátozását eredményezheti?

3. Megállapítható-e jóhiszeműség a későbbi védjegy kérelmezőjénél azon helyzet alapján, amelyben egy korábbi védjegy jogosultja megállapodásokat kötött vele, amelyek alapján e jogosult hozzájárult egy olyan megjelöléssel ellátott időszakos nyomtatott anyag kiadásához, amely hasonló volt a bejelentett védjeggyel, valamint hozzájárult ahhoz, hogy a későbbi védjegy kérelmezője e nyomtatott anyagot nyilvántartásba vetesse, és a kérelmezőnek támogatást ajánlott a kiadáshoz, azonban az érintett megállapodások kifejezetten nem szabályozták a szellemi tulajdonjog kérdését?

4. Amennyiben a védjegybejelentés benyújtását követően felmerülő körülmények szintén relevánsak lehetnek annak értékelése szempontjából, hogy a védjegybejelentő jóhiszeműen járt-e el, akkor **másodlagosan megállapítható-e jóhiszeműége azon helyzet alapján, hogy a korábbi védjegy jogosultja legalább tíz éves időtartam alatt hallgatólagosan tűrte a vitatott védjegy fennállását?**

C-35/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem²²

A kérdést előterjesztő bíróság: Corte Suprema di Cassazione (Olaszország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: ASS. I.CA. – Associazione Industriali delle Carni, Krafts Food Italia SpA

Alperes: Associazioni fra produttori per la tutela del „Salame Felino” és társai

¹⁹ a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

²⁰ Bármelyik tagállam előírhatja, hogy a megjelölés nem részesülhet oltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye az alábbi esetekben és mértékig: a megjelölést rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra. [3. cikk (2) bekezdés d) pont]

²¹ A C-414/99.- C-416/99. sz., Zino Davidoff és társai egyesített ügyekben 2001. november 20-án hozott ítélet, az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=46851&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1426348>

²² A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=134646&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1750674>

Tényállás:

Az Egyesület a Felinói Szalámi Védelméért (jelen eljárásban: alperes) eljárást indított a Kraft Food ellen azon az alapon, hogy a cég Invernizzi védjegy alatt „salame felino” vagy „felino jellegű szalámi” elnevezésű, Cremonában előállított szalámit értékesített. Álláspontja szerint ezzel a cég megsértette az Egyesületet (és tagjait) megillető eredetmegjelöléshez fűződő jogait, amely eredetmegjelölés csak Parma területére vonatkozik, ahol a Comune di Felino található.

Az elsőfokú bíróság kimondta, hogy az Egyesület nem élvez ugyan a 2081/92/EGK rendelet szerinti védelmet, az érintett eredetmegjelölés általános használatának megtiltására irányuló joga azonban a nemzeti jogszabályok alapján nem kizárólag bejegyzéshez vagy más alakisághoz kapcsolódik. Álláspontja szerint a nemzeti jogszabály által biztosított oltalom szempontjából csak annak a körülménynek van jelentősége, hogy a szóban forgó termék származási helye a Comune di Felino, tehát Parma területe, és a termék ilyen minőségében tett szert „hírnévre” a fogyasztók körében, mivel jellegzetességei a földrajzi környezethez köthető baktériumflórából is származnak. Mivel a megjelölés európai szintű bejegyzésének említett hatálya nem bír jelentőséggel, – az elsőfokú bíróság megítélése szerint – a Kraft Food magatartása a tisztességtelen verseny esetét is kimerítette.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell e értelmezni a 2081/92/EGK rendelet²³ 2. cikkét, hogy az **kizárja, hogy a Közösség területén egy termelői szervezet élhessen** egy adott tagállamban egy bizonyos fajtájú **szalámi megjelölésére használt földrajzi eredetmegjelölés kizárólagos használatának jogával anélkül, hogy előzőleg az adott tagállamtól olyan jogi kötőerővel bíró határozatot szerzett volna be, amelyben meghatározásra kerülnek az előállítás földrajzi területének határai, a termékleírás és azok az esetleges követelmények, amelyeknek a gyártóknak az eredetmegjelölés használatához meg kell felelniük?**

2. Tekintettel a 2081/92/EGK közösségi rendelet szabályaira, melyik szabályozás alkalmazandó a szóban forgó be nem jegyzett földrajzi eredetmegjelölésre a közösségi piacon, illetőleg a tagállam piacán?

JOGÉRVÉNYESÍTÉSRE VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-583/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem²⁴

A kérdést előterjesztő bíróság: Riigikohus (Észtország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Syntax Trading OÜ

Alperes: Maksu- ja Tolliamet

Tényállás:

2010. február 15-én egy palack formatervezési mintaként lajstromozásra került az Észti Köztársaságban. 2010. decemberében egy ukrán kereskedelmi társaság az „Originaal” elnevezésű szájvíz 63700 darab palackjából álló áruküldeményt küldött a Syntax Trading OÜ (a továbbiakba: felperes) részére. 2010. december 6-án az OÜ Acerra arról értesítette az adó-

²³ A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelet

²⁴ A kérelem magyar a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=133689&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=1428867>

és vámhivatalt (a továbbiakban: alperes), hogy a felperes az OÜ Acerra által formatervezési mintaoltalommal védett palackba töltött terméket kísérel meg az országba szállítani. Az alperes további vizsgálatot végzett, melynek eredményeképpen megállapította, hogy az áru részét képező palackok annyira hasonlítanak az oltalom alatt álló mintához, hogy alapos okkal feltételezhető a szellemi tulajdonjog megsértése, ezért az árukat lefoglalta.

A felperes fellebbezést nyújtott be az alpereshez, továbbá keresetet indított az OÜ Acerra ellen a formatervezési mintaoltalom törlése érdekében. Az alperes elutasította a felperesnek az áru kiadására vonatkozó kérelmét arra tekintettel, hogy az ellentétes lenne a 1383/2003 rendelettel, mert a lefoglalt áru észtországi forgalmazása sértené az OÜ Acerra szellemi tulajdonjogát.

A felperes keresetet indított a tallini közigazgatási bíróság előtt azt kérve, hogy kötelezzék az alperest a lefoglalt és vámfelügyelet alatt tartott áru feletti vámfelügyelet megszüntetésére. Keresetét azzal indokolta, hogy a vámhatósági vizsgálat megállapította, hogy az áru összetéveszthetőségig hasonló, de nem szögezte le, hogy kalóz árurol van szó; továbbá a vámhatóságok megsértették az eljárásjogi követelményeket, mivel az előírt határidőn belül nem indult eljárás annak megállapítására, hogy megvalósult-e a szellemi tulajdonjog megsértése.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A vámszervnél is lefolytatható-e az 1383/2003 rendelet²⁵ 13. cikkének (1) bekezdésében említett "eljárás [...] annak megállapítására, hogy [...] megvalósult-e szellemi tulajdonjogot [helyesen: a szellemi tulajdonjog] megsértése", vagy külön kell választani a vámhatóságoktól a rendelet III. fejezete szerinti, "az ügyben határozathozatalra jogosult hatóság[ot]?"

2. Az 1383/2003 rendelet (2) preambulumbekkezdése a rendelet egyik céljaként említi a fogyasztóvédelmet, a (3) preambulumbekkezdés értelmében pedig olyan eljárást kell bevezetni, amely lehetővé teszi a vámhatóságok számára, hogy a szellemi tulajdonjogot sértő áruk Közösség vámterületére történő beléptetésének tilalmát a lehető leghatékonyabban érvényesíthessék anélkül, hogy ez az említett rendelet (2) preambulumbekkezdésében és az 1891/2004 végrehajtási rendelet²⁶ (1) preambulumbekkezdésében hivatkozott jogszerű kereskedelem szabadságát fenyegetné.

Összeegyeztethető-e e célokkal, hogy az 1383/2003 rendelet 17. cikkében meghatározott intézkedések csak akkor alkalmazhatók, ha a jogosult megindítja a rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében említett, a szellemi tulajdonjog megsértésének megállapítására irányuló eljárást, vagy e célok lehető leghatékonyabb megvalósítására tekintettel a vámhatóság is megindíthatja a megfelelő eljárást?

VÉDJEGYEKRE VONATKOZÓ ÍTÉLETEK

T-225/06. RENV., T-255/06. RENV., T-257/06. RENV. és T-309/06. RENV. sz. egyesített ügyek – a Törvényszék ítélete²⁷

²⁵ Az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről szóló, 2003. július 22-i 1383/2003/EK tanácsi rendelet

²⁶ Az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági rendelkezésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről szóló 1383/2003/EK tanácsi rendelet végrehajtási rendelkezéseinek elfogadásáról szóló, 2004. október 21-i 1891/2004/EK bizottsági rendelet

²⁷ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=132663&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=172271>

Felek: Budejovický Budvar, národní podnik v. BPHH

1996 és 2000 között az Anheuser-Busch amerikai sörgyár kérelmeket nyújtott be a BPHH-hoz a „BUD” ábrás- és szövegjelölések – bizonyos áru- és szolgáltatási csoportok, köztük a sörök vonatkozásában – közösségi védjegyként történő lajstromozása iránt.

A Budejovický Budvar cseh sörgyár (a továbbiakban: felperes) felszólalt a bejelentett védjegyek lajstromozásával szemben. Felszólalásainak alátámasztására először is a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja²⁸ alapján a 361 566 számon „valamennyi típusú világos és barna sör” tekintetében lajstromozott alábbi, korábbi elsőbbségű nemzetközi ábrás védjegyre hivatkozott, amely lajstromozásának hatálya Ausztriára, a Benelux államokra és Olaszországra terjed ki:

Bud

Másodszor a 40/94 rendelet 8. cikkének (4) bekezdésének²⁹ megfelelően az egyrészt a Lisszaboni Megállapodás³⁰ alapján Franciaországra, Olaszországra és Portugáliára kiterjedő hatállyal, másrészt az Ausztriában kétoldalú szerződések³¹ alapján oltalomban részesülő „bud” megjelölésre hivatkozott.

A BPHH teljes egészében elutasította a felszólalásokat. A fellebbezési tanács megállapította, hogy – a felszólalási osztály határozata ellen benyújtott fellebbezésében – a felperes felszólalásainak alátámasztására már kizárólag a „bud” eredetmegjelölésre hivatkozott. [A 361 566. sz. nemzetközi ábrás védjegy oltalmát Ausztriában és Olaszországban jogerősen

²⁸ A korábbi védjegy jogosultjának felszólalása alapján a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha azt azon a területen, ahol a korábbi védjegy oltalom alatt áll, a fogyasztók összetéveszthetik a korábbi védjeggyel való azonosság vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettsítés (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez. [8. cikk (1) bekezdés b) pont, jelenleg a 207/2009 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja]

²⁹ A nem lajstromozott védjegy, illetve a helyi jelentőségű meghaladó mértékű kereskedelmi forgalomban használt bármely más megjelölés jogosultjának felszólalása alapján nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, ha – az irányadó tagállami jogszabályok szerint –

a) a megjelöléshez fűződő jogokat a közösségi védjegybejelentés bejelentési napjánál, illetve – elsőbbség igénylése esetén – az elsőbbség napjánál korábban szerezték meg;

b) a megjelöléshez fűződő jogok alapján a jogosult megtilthatja a későbbi védjegy használatát. [8. cikk (4) bekezdés]

³⁰ az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó, 1958. október 31-én elfogadott, felülvizsgált és módosított Lisszaboni Megállapodás

³¹ az eredetjelzők, az eredetmegjelölések és a mezőgazdasági és ipari termékek eredete egyéb elnevezéseinek oltalmára vonatkozó, Ausztria és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság között 1976. június 11-én aláírt szerződés (a továbbiakban: kétoldalú egyezmény) és a kétoldalú egyezmény alkalmazásáról szóló, 1979. június 7-én aláírt megállapodás (a továbbiakban: kétoldalú megállapodás) (a továbbiakban együttesen: szóban forgó kétoldalú szerződések)

törölték, míg bizonyos országok vonatkozásában a felszólalási osztály előtti eljárásban a felperes nem igazolta az érintett védjegy tényleges használatát.] A BPHH fellebbezési tanácsa rámutatott arra, hogy nehezen érthető, hogyan lehetne a „bud” megjelölést eredetmegjelölésnek, vagy akár a földrajzi eredet közvetett jelölésének tekinteni, ezért arra a következtetésre jutott, hogy egy felszólalás nem lehet eredményes egy eredetmegjelölésként fennálló jog alapján, amely ráadásul még csak nem is eredetmegjelölés. Úgy vélte továbbá, hogy a felperes által a „bud” eredetmegjelölés Franciaországban, Olaszországban, Ausztriában és Portugáliában történő használatára vonatkozóan benyújtott bizonyítékok nem kielégítőek. Ezért a felszólalást azon indokokkal is el kell utasítani, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a szóban forgó eredetmegjelölés olyan jogot biztosít számára, amely alapján megtilthatja a „bud” kifejezésnek Franciaországban vagy Ausztriában védjegyként történő használatát.

A felperes keresetet nyújtott be a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezése iránt. A Törvényszék első ítéletével hatályon kívül helyezte a BPHH határozatát. Álláspontja szerint a fellebbezési tanács megsértette a 40/94 rendelet 8. cikkének (4) bekezdését azáltal, hogy úgy vélte, a hivatkozott korábbi jog nem „eredetmegjelölés”, továbbá, annak megállapításával is, hogy a felszólalás ezen az alapon nem lehet sikeres. Határozatában rámutatott arra, hogy a BPHH tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy döntött, hogy analógia útján a korábbi védjegy „tényleges” használatára vonatkozó európai uniós jogi rendelkezéseket különösen annak meghatározása céljából alkalmazza, hogy a szóban forgó megjelölések „kereskedelmi forgalomban” történő használat tárgyát képezték-e, és mindezt külön-külön Ausztriával, Franciaországgal, Olaszországgal és Portugáliával kapcsolatban tette. Álláspontja szerint a fellebbezési tanácsnak meg kellett volna vizsgálnia, hogy a felperes által benyújtott bizonyítékok a szóban forgó megjelölések gazdasági előnyre törekvő kereskedelmi tevékenység keretében történő és nem magáncélú használatát tükrözték-e, az e használattal érintett területre való tekintet nélkül. A Törvényszék kifejtette, hogy a 40/94 rendelet 8. cikkének (4) bekezdéséből nem következik, hogy a felszólalónak bizonyítania kell, hogy a szóban forgó megjelölést a közösségi védjegybejelentés előtt használták, legfeljebb azt lehet megkövetelni, hogy a szóban forgó megjelölést a védjegybejelentés meghirdetése előtt használják. A Törvényszék a felperes által az BPHH-hoz benyújtott összes dokumentumra tekintettel azt állapította meg, hogy a felperes bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy a szóban forgó megjelöléseket a 40/94 rendelet 8. cikkének (4) bekezdése értelmében a kereskedelmi forgalomban használták, ami ellentétes a fellebbezési tanács következtetésével. A Törvényszék ezt követően rámutatott arra, hogy a fellebbezési tanács tévesen alkalmazta a jogot akkor is, amikor Franciaország tekintetében kapcsolatot létesített az érintett megjelölés használatára vonatkozó bizonyíték és azon tényre vonatkozó feltétel között, hogy a szóban forgó jognak a helyi jelentőségűt meghaladó mértékűnek kell lennie. Úgy ítélte meg, hogy e tekintetben elegendő megállapítani, hogy a hivatkozott korábbi jogok jelentősége meghaladja a helyi mértéket annyiban, amennyiben azok oltalma a Lisszaboni Megállapodás 1. cikkének (2) bekezdése és a kétoldalú egyezmény alapján túlterjed a származási területükön

Az Anheuser-Busch fellebbezést nyújtott be az ítélet ellen. A Bíróság rámutatott arra, hogy a 8. cikk (4) bekezdésének az értelmezésével kapcsolatban a Törvényszék tévesen állapította meg mindenekelőtt azt, hogy a szóban forgó megjelölés jelentőségét, amely nem lehet csak helyi mértékű kizárólag a szóban forgó megjelölés oltalma területének a kiterjedése alapján kell értékelni, A Törvényszék továbbá figyelmen kívül hagyta annak az e területen történő használatát, azt, hogy az említett megjelölés használatának értékelése céljából érintett terület nem szükségszerűen annak oltalmának a területe, végül pedig azt, hogy ugyanezen megjelölést nem kell szükségszerűen a közösségi védjegy lajstromozása iránti kérelem

benyújtásának a napja előtt használni. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a **valamelyik tagállamban oltalom alatt álló földrajzi jelzés kizárólag akkor képezheti akadályát egy közösségi védjegy lajstromozásának, ha azt e tagállam területének jelentős részén, kellően jelentős mértékű kereskedelmi forgalomban ténylegesen használják.** Mivel a per állása nem engedte meg, hogy a Bíróság döntést hozzon, így visszautalta az ügyet a Törvényszék elé. A Törvényszéknek azt kell megvizsgálnia, hogy a Bíróságnak a fellebbezés tárgyában hozott ítéletére tekintettel a „bud” eredetmegjelölésnek a felperes általi használata akadályát képezheti-e a megjelölések lajstromozásának.

A Törvényszék második határozatában kifejtette, hogy a felperes több számlát mutatott be a BPHH előtt annak igazolására, hogy a „bud” megjelölést ténylegesen használták Franciaországban, illetve Ausztriában. Bizonyos franciaországi számlákat kizárt a vizsgálat köréből (mivel azokat az érintett közösségi védjegy bejelentésének napjánál később állították ki), a többi bemutatott számla tekintetében pedig rámutatott arra, hogy azok igen korlátozott mennyiségre vonatkoznak, illetve a kapcsolódó szállítások legfeljebb három franciaországi városra korlátozódtak. A Törvényszék hasonlóképpen azt is megállapította, hogy a felperes által bemutatott dokumentumok – mind mennyiség, mind forgalom tekintetében – igen gyenge ausztriai értékesítést mutatnak. Ráadásul bár a cseh sörgyár az e megjelöléssel ellátott söröket több osztrák városban is értékesítette, a Bécsen kívüli eladások elhanyagolható mennyiséget képviselnek. A Törvényszék ebből arra a következtetésre jutott, hogy a megjelöléseknek a helyi jelentőségűt meghaladó mértékű kereskedelmi forgalomban történő használatára vonatkozó feltétel Franciaország és Ausztria vonatkozásában egyaránt nem teljesült. Minderre tekintettel teljes egészében elutasította a felperes által benyújtott kereseteket.